

מסורת הש"ס

כל הבשר פרק שמיני חולין

קו.

עין משפט
נר מצוה

ס' א מ"י פ"ה מהל'
מאכלות אסורות הל'
יד סמג לאחן קמט טו"ש
י"ד ס' קב סעיף ד':
ס' ב מ"י פ"ה מהל'
גולה הל' ד ופס"ו
הל"ז סמג עשין ע טו"ש
ח"מ ס' שסא סעיף ב ג
וס' רס סעיף א:
ס' ג מ"י פ"ד מהל'
תפילין הל' יג סמג
עשין כב טו"ש ע' א"ת ס'
לח סעיף א ונכר אלפס
הל' תפילין דף ע"ה:

לענין רש"י

אורטיי"ש [אורטי"א ש.].
ספרדים.

רבינו גרשום

אין איכא תנא דאתניה
לרב כחל. כלומר דאמר
אינו עובר עליו ואסור:
בקעה מצא וגדר בה גדר.
כלומר עמי הארץ מצא
שהיו מקילין בבשר בחלב
למחמיר להן: לטלפוש
ריבא. דבשרא. כלומר
היה דבשרא: אני כחל
מניקת שנית לו. דאסור
דמלא חלב: אבין תכלא.
כלומר אמאי קרי ליה
אבין תכלא שמתו בניו
ובשביל עגמת נפש היו
קורין אותו תכלא: מרי
דעובדא הוה. כלומר אדם
גדול היה: מבי נשא. מבי
אבי: ובאתריה דרב אכלי
כחלי. דהוא סבר אינו
עובר עליו ומותר והאי
דקאמרין דרב סבר אינו
עובר עליו ואסור בקעה
מצא וגדר בה גדר: לאחר
י"ב חדש הוה. כלומר
לאחר י"ב חדש חשובין
ענין: דקריה בהו חילפי.
כלומר צמחו עליו עשבים
דשמייהו אורטיי"ש: חזיה.
דלית ליה חוטי ציצית:
פטורה מן הציצית כל ל'
יום. כלומר בתוך ל' יום
אכל אם שאלה יותר מל'
יום חייבת בציצית:

ט' והא קסני שצטלו בדיעבד. והא דלאי כללי הוא מדקמני מותר
דאי בקדשה אמאי מותר הא ילא החלב וחור ונצטל: איכא תנא.
זהאי דוכתא: דאחנייה לרב כחל. יש כאן מי ששנה לרב כחל
שצטלו בלא קריעה אסור באכילה ולישנא בתרא דרב הוה שמייעל

ליה לרבי אלעזר: אחוייה. בני
המקום: לרב יצחק. אמרו לו לרבי
אלעזר זה שנאה לו: אני לא שניתי
לו כחל כל עיקר. כלומר שום כחל
לא שניתי לו לאסור בין כחל מניקה
ובין כחל שאינה מניקה: ורב
ששנה להס' כחל שאסור: בקעה מלא.
כלומר ראה שהיו מזהלים באיסור
בשר בחלב והחמיר עליהן: לטעלפוש:
ריבא. ליתרא: רב כהנא קמני
הכי. כמו שאמרנו שכן השיבו רב
יצחק לרבי אלעזר לא שניתי לו כל
עיקר: כחל מניקה. שהיתה מניקה
ויש דדדיה חלב כנוס הרבה: ומסוך
פלפולו של רבי חייה. שהוא מחודד
מאלד ומבין מעגמו וסבבור שחלמדין
מחודדין כמומו כשחור ושנאה לפני ר'
חייה שנה לו סתם וסבור שיצין רב
שאלו אסור אלא מניקה ולא הבין:
פלגא. שכול קוצר את בניו: מלא
דעובדא. זהיר צמעים טובים: לא
אכלי כחלי. לגמרי אפילו ללי ואפילו
קרעו: כמאי עוטיניה. היכן היו כך
שם עניים: צפורני. חרנים שאכל
היקדים והצערמים: לאחר שנים עשר
חדש הוה. ומנן צמס' ע"ו (דף לז).

לחיס אקורין יצטין מותרין ואלו הם
לחיס כל שנים עשר חדש: דקדחו
צבו חילפי. גלו בהם מחמת שנקצו
ונעשו עפר: חילפי. אורטיי"ש והואיל
ומתקלקלין ונקרצין ולא נטלו משם
ש"מ אינו מושש: פטור מן הספילין.
מפני שצריך לחלץ מדיר: דלא הוה
רמי חוטי. לא הטיל ציצית לטליתו:
כפתוהו

אמר ליה "לאחר שנים עשר חדש הוה ודלמא דגזל הוה אמר ליה יבאוש
בעלים הוה דקדחו בהו חילפי חזייה דלא הוה מנח תפילין אמר ליה
מאי טעמא לא מנחת תפילין אמר ליה חולי מעיין הוה ואמר רב יהודה
חולי מעיין פטור מן התפילין חזייה דלא הוה קא רמי חוטי אמר ליה
מאי טעמא לית לך חוטי אמר ליה מלית שאולה היא ואמר ר' רב יהודה

דאין החלב צעינה עוד כחל כמו שהיה קודם ואע"פ שצטל וחור
ונצטל מוך כחל לא גזרו בו חכמים כיון שאין שם בשר אחר
ולא נשתנה טעמו של כחל מפני צליעה זו ולא אחי למיכל בשר
כחל וצדיעבד שרי אפילו לא קרעו כלל ואין חילוק בין ללי לקדשה
בלא בשר דאין בו שום טעם להקל
בצלי יותר דצלי נמי נוטף החלב
ונופל על הכחל מצחו וחור ונצטל
ולא שייך בצולעו כך פולטו אלא
בדם אכל טיפת חלב שנפלה
על חמיכת צלי לא כמו בשמוניות
דנצלה דאפילו ללי אינו חור ופולט
שמוניות שצטל והכי פירשו הכחל
קורעו ומזיז את חלבו פירוש שמי
וערב וטחו ככותל כדמפרש בגמרא
דמוק' ליה רבי אלעזר לקדשה והיינו
עם בשר דפרישית ומוקי לה הכי
משום דמתניתין סתמא קמני משמע
שצא להחיר בכל ענין צשול לא קרעו
פירוש לא עשה דין קריעה שלא
קרעו שמי וערב וטחו ככותל אלא
קריעה קצת אינו עובר עליו אמר
רב אינו עובר עליו ומותר כיון
דקרעו קצת אצל אס לא קרעו כלל
ובצלו צהדי בשר אסור מדרבנן
כדאמרין צפ' גיד הגשה (לעיל דף יז):

נפחא הואי ור' נפחא מריה דעובדא הוה אי
לאו דשמייע לה מבי נשא לא הוה עבדא
בסורא לא אכלי כחלי בפומבדיתא אכלי
כחלי רמי בר תמרי דהוא רמי בר דיקולי
מפומבדיתא איקלע לסורא במעלי יומא
דכפורי אפקינהו כולי עלמא לכחלינהו
שדינהו אזל איהו נקמינהו אכלינהו אייתיהו
לקמיה דרב חסדא אמר ליה אמאי תעביד
הכי אמר ליה מאתרא דרב יהודה אנא דאכיל
אמר ליה ולית לך נותנין עליו חומרי המקום
שיצא משם וחומרי המקום שהלך לשם אמר
ליה חוין לתחום אכלתינהו ובמה מויתינהו
אמר ליה בפורצני ודלמא מוין נסך הויא
אמר ליה הוה ודלמא דגזל הוה אמר ליה יבאוש
בעלים הוה דקדחו בהו חילפי חזייה דלא הוה מנח תפילין אמר ליה
מאי טעמא לא מנחת תפילין אמר ליה חולי מעיין הוה ואמר רב יהודה
חולי מעיין פטור מן התפילין חזייה דלא הוה קא רמי חוטי אמר ליה
מאי טעמא לית לך חוטי אמר ליה מלית שאולה היא ואמר ר' רב יהודה
מלית

משני ואת היכי מייתי סיעתא מהך צרייתא לנישנא קמא דרב והא רב איירי אפילו בקדשה צהדי
בשר דפרישית ויש לומר משום דלישנא בתרא דרב קאמר אינו עובר עליו ואסור בין צהדי בשר בין בלא בשר והך צרייתא שריא
מיהא בלא בשר ומשום דפליגא אלישנא בתרא קאמר תניא כלישנא קמא דהניא כוותיה והילכתא כוותיה
ולמאי דפרישית דמתניתין איירי נמי בקדשה צהדי בשר משום דקמני סתמא א"כ רישא דצרייתא דקמני נמי הכחל קורעו ומזיז את
חלבו הוה נמי אפילו צהדי בשר ולא הוה דומיא דלב קורעו לא קרעו קורעו לאחר צישולו דלא איירי צהדי בשר דאי צהדי בשר נעשה
הבשר נצלה וחור ואוסר את הלז דטעם דלב דשע לא קאי לפי המסקנא דפסחים (דף עד): לפירוש ר"ת: איכא תנא דאתנייה לרב מידות אחי ליה
דרב בחא אחוייה ליה דרב יצחק בר אבודימי. וכן פירק המוכר את הספינה (ב"ב דף פו). איכא תנא דאתנייה לרב מידות אחי ליה
רב יצחק בר אבודימי והקשה רבינו שמואל דאם רב יצחק בר אבודימי היה רבו של רבא כדאמר בריש יבמות (דף ג.) ובריש פ' אלו הן
הנשרפין (סנהדרין דף עו.) אמר רבא א"ל רב יצחק בר אבודימי אחי הנה הנה וכו' ואין יתכן דרב יצחק בר אבודימי שהיה רבו של
רב שהיה חי עד רבא והלא ציוס שמת רב יהודה שהיה תלמידו של רב נולד רבא ויגרס התם רבינו שמואל איכא תנא דאתנייה לרב
מידות וקשה לר"ת דהכא בשמעתיין אין שייך לומר כן דקאמר אני לא שניתי לו ומיהו יש לפרש לו ס' כמו ממנו כמו (ב"מ דף ג.) תלמיד
ורבו צריך לו אצל הא דקאמר ומתוך פלפולו של רבי חייה שנה לו כחל סתם לא אחי שפיר ואור"ת דשנים היו אחד היה ציוס רבינו
הקדוש דאמרין פרק כירה (שג דף מ:): דלמר רב יצחק בר אבודימי פעם אחת נכנסתי אחר רבי לביית המרחץ ואותו יכול להיות שהיה
רבו של רב וקשה קצת דאם רב יצחק בר אבודימי דהמוכר את הספינה היה רבו של רב היכי קאמר לרבי אלעזר התם הא איתמר
עלה אמר ר' אבהו אמר ר' יוחנן שנה רבא של ר' אבהו היה קורא ליה רבו של רבא כדאמר בריש יבמות (דף ג.) ובריש פ' אלו הן
הנשרפין דרב בחא. פ' בוקעטרס יש כאן מי ששנה לרב כחל שצטלו בלא קריעה אסור באכילה ולישנא בתרא דרב הוה שמייעל
לר' אלעזר וגרסה דלא קאי אהנהו לשיני דלעיל אלא שמע שהיה רב אסור כחל ואפילו בקריעת שמי וערב כדאמרין בסמוך
בסורא לא אכלי כחלי אע"ג דמתניתין שריא ליה בקריעה והיה תמיה ר"א והשיב לו רבי יצחק בר אבודימי דרב בקעה מלא וגדר בה
גדר ורב יוסף קאמר דכחל מניקה שנה לו דאסור אפילו בקריעה ומתניתין כשאניה מניקה ור' חייה שנה לו כחל סתם והיה סבור שיצין
רב מעגמו ולא הבין וטעה בדבריו והיה סבור שמכח שום צרייתא היה צא לחלוק על משנתו לאסור כל כחל אפילו בקריעה ואין
דלכלינן כחלי אפילו של מניקה בקריעה סמכינן אלישנא דרב בקעה מלא ואין חילוק בין מניקה לשאינה מניקה וגם אעובדא דרבינן ורב
יצחק בר יוסף דאיתמו קמיייהו תבשיל דכחלי ואכל רב יצחק ומסתמא של מניקה היה מדלא רבא רבין לאכול ורב יצחק עיקר מדאמר אבין
רבין תיכלא אמאי לא אכל וגם מעובדא דרמי בר תמרי דנקטיניהו לטולחו כחלי ואפילו של מניקה ואכל: